

Список використаних джерел

1. Бунге Н. Х. Основания политической экономии. К., 1870. 207 с.
2. Національна економічна стратегія на період до 2030 року. Затверджено постановою КМУ від 03 березня 2021 р. № 179.
3. Туган-Барановский М. И. Бумажные деньги и металл. Одесса, 1919. 163 с.
4. Фінансова думка України: Монографія. Т 1. К.: Кондор, Тернопіль: Економічна думка, 2010. 687 с.
5. Фінансово-монетарні важелі економічного розвитку: Колективна монографія у 3-х томах / За ред. чл.-кор. НАН України А. І. Даниленка. Т 1. К.: Фенікс, 2008.

Михайло ВАСИЛИШИН

магістр

кафедри фінансового контролю та аудиту
Західноукраїнський національний університет
м. Тернопіль, Україна

ПРОБЛЕМИ ОФОРМЛЕННЯ ПДВ СИСТЕМОЮ ЄРПН ОСОБЛИВОСТІ НАРАХУВАННЯ ПДВ

Непрямий податок ПДВ складає бюджет України на 45-55% інші 40-45% податки з с/г. При чому за рахунок повернення ПДВ експортерам бюджет України виплачує до половини з зарахованого ПДВ.

Крім того система СЕА ПДВ на мою думку є не до кінця апробована, має значні помилки, податківці не мають достатнього досвіду, трактують всі закони по своєму, а коригування здійснюється в ручному режимі, що є криміналом.

Правові основи ПДВ встановлені розділом V та підрозділом 2 розділу XX ПКУ. Функціонування системи СЕА ПДВ регулюються ст. 200.1 ПКУ та регламентуються Порядком електронного адміністрування ПДВ (затвердженого постановою КМУ №569 від 16.10.2014 року).

Відповідно до п.200.1.3 ст.200.1 ПКУ показник S перевищ є складовою формули. Показник S відображає загальну суму перевищення ПДВ зазначених у поданих податкових деклараціях з урахуванням уточнюючих розрахунків до них на базі ПН та РК до них зареєстрованих в ЄРПН на митній території України (та їх коригування зі ст. 192 ПКУ задекларованих в податкових деклараціях з ПДВ з урахуванням уточнюючих розрахунків до них).

Формування показника S перевищ здійснюється автоматично для кожного платника ПДВ за кожен звітний період починаючи з податкової звітності за липень 2015 року та ПН / РК до них складені починаючи з 01.07.2015 року.

Перерахунок показника S перевищ здійснюється щоразу при поданні декларації з ПДВ /уточнюючого розрахунку за вказані періоди на дату такого подання та /або реєстрації в ЄРПН ПН/РК на дату такої реєстрації.

У випадку невідповідності між відповідними показниками податкової звітності з ПДВ та даними ЄРПН платнику необхідно виправити таку невідповідність шляхом

Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція
«Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія»
17 грудня 2021 року, м. Тернопіль

подання уточнюючих розрахунків за відповідні звітні періоди та /або зареєструвати в ЄРПН відповідні ПН /РК.

В п. 192.1. ст. 192 ПКУ передбачено, якщо після постачання товарів /послуг здійснюється будь-яка зміна суми компенсації їх вартості (перегляд цін, повернення товарів/послуг, повернення попередньої оплати товарів /послуг, суми податкових зобов'язань та податкового кредиту) підлягають відповідному коригуванню на підставі РК до ПН в ЄРПН.

Постачальник має право зменшити суму податкових зобов'язань лише після реєстрації в ЄРПН розрахунку коригування до ПН(пп. 192.1.1 п.192.1 ст.192 ПКУ).

Результат перерахунку податкових зобов'язань і податкового кредиту відображається у складі податкової декларації за звітний податковий період у порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади (п. 192.3 ст. 192 ПКУ).

Відповідно до п.1 роз.Ш Порядку заповнення і подання податкової звітності з ПДВ, затвердженого наказом Мінфіну №21 від 28.01.2016 року (затверджено Мінюст від 29.01.2016 року № 159/28289), до податкової декларації з ПДВ вносяться дані податкового обліку платника окремо за кожен звітний (податковий) період без наростаючого підсумку. Дані наведені в податковій звітності, мають відповідати даним бухгалтерського та податкового обліку платника (п.6 розд. Ш Порядку №21).

Отже, у податковій декларації з ПДВ платником податку зазначаються дані, вказані в складеній на підставі первинних документів податковій накладній.

Строки давності (п.50.1 ст.50 ПКУ та ст.102 ПКУ, крім обмежень ст. 50 ПКУ) платник самостійно виявив помилку, що міститься у раніше поданій ним податковій декларації та подав уточнюючий розрахунок до такої декларації.

Відповідно до абзацу 2 п. 102.1 ст. 102 ПКУ у разі подання уточнюючого розрахунку до податкової декларації або уточнюючої декларації контролюючий орган має право визначити суму податкових зобов'язань в межах поданих уточнень за такою декларацією протягом 1095 днів з дня подання уточнюючого розрахунку (декларації).

ПН оформляються з дотриманням порядку КМУ №1246 від 29.12.2010 року та вимог п.192.1 ст. 192, пп.200 прим.1.3., 200 прим 1.9.ст.200прим 1 та пп.201.1, 201.10 і 201.16 ст. 201 ПКУ(операційний день з 8.00 до 20.00 –наказ №557 від 06.06.2017 року та № 959/30827 від 03.05.2017 року МінЮсту України).

ПН які не підкріплені первинними документами (первинною подією) є помилковими і на базі ст.. 44 ПКУ в подальшу звітність не включаються. (Згідно п. 44.1 ст. 44 «вимоги до підтвердження даних, визначених у податковій звітності» вказано : «Платникам податків забороняється формування показників податкової звітності, митних декларацій на підставі даних, не підтверджених документами, що визначені абзацом першим цього пункту. Для цілей оподаткування платники податків зобов'язані вести облік доходів, витрат та інших показників, пов'язаних з визначенням об'єктів оподаткування та /або податкових зобов'язань, на підставі первинних документів, реєстрів бухгалтерського обліку, фінансової звітності, інших документів, пов'язаних з обчисленням та сплатою податків і зборів, ведення яких передбачено законодавством».

Згідно п.201.1 ст.201 та п. 192.1. ст. 192 ПКУ неправильно оформлена ПН не приймається в ЄРПН. Відповідно до Порядку № 1246 від 29.12.10 року :

-відповідно п..5. ПН /РК приймається до Реєстру в разі дотримання вимог п.192.1 ст. 192, п. 200.1.3., 200.1.9. ст. 200.1, п. 201.1, 201.10, 201.16 ст. 201 ПКУ.

-відповідно п.12. –після надходження ПН/РК до ДФС в автоматичному режимі здійснюється її розшифровка та перевірка відповідно до вимог п.192.1 ст. 192, п. 200.1.3., 200.1.9. ст. 200.1, п. 201.1, 201.10, 201.16 ст. 201 ПКУ.

За результатами перевірки по п. 12 Порядку оформляється квитанція.

Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція
«Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія»
17 грудня 2021 року, м. Тернопіль

ПН зареєструються згідно Наказу Мінфіну №957 від 22.09. 2014 року «Про затвердження форми податкової накладної та Порядку заповнення податкових накладних» та Наказу Мінфіну №1307 від 31.12. 2015 року «Про затвердження форми податкової накладної та Порядку заповнення податкових накладних»

(згідно Наказу Мінфіну № 957 згідно:

- згідно п1. « ПН складає особа, яка зареєстрована як платник податку у контролюючому органі та якій присвоєний індивідуальний податковий номер платника податку на додану вартість . ПН вважається недійсною у разі її заповнення іншою особою, ніж зазначена в цьому пункті.»;

-згідно п.4 «ПН складається у день виникнення податкових зобов'язань постачальника (продавця) » . ;

-згідно п.6 « місцезнаходження (податкова адреса) постачальника (продавець) та місцезнаходження (податкова адреса) отримувача (покупця) вказуються з урахуванням вимог ст..45 гл.1 розділу II ПКУ та ст. 29, 93 ЦКУ» ;

-згідно п.6 « у графі «Вид цивільно-правового договору» ПН зазначається вид цивільно-правового договору згідно з видом договірних зобов'язань , визначених ЦКУ . Дата укладання договору заповнюється у порядку, передбаченому абзацом другим пункту 4 цього Порядку» (однак міжнародний договір згідно ст..10 ЦКУ чи договір про надання послуг названо неправильно – договором про виконання робіт в ПН 17 ;

- згідно п.7 « ПН є підставою для віднесення сум ПДВ до податкового кредиту отримувача (покупця) , зареєстрованого як платник податку , за умови дотримання вимог щодо реєстрації в ЄРПН та інших вимог , передбачених законодавством» ;

-згідно п.9. «ПН , особливості яких викладені в пп.12,13, 20 цього Порядку, реєструються в ЄРПН та не видаються отримувачу (покупцю) товарів /послуг . У верхній лівій частині такої ПН робиться відмітка «Х» та зазначаються причини 07 чи 08» ;

згідно п.12 « У разі здійснення операцій з вивезенням товарів за межі митної території України у рядку «Особа (платник податку) покупець» зазначається «Неплатник», а урядку «Індивідуальний податковий номер покупця» відображається умовний ПІН «100000000000» . У разі здійснення операцій з вивезення товарів за межі митної території України у рядку «Особа (платник податку) покупець» зазначається найменування (ПБ) нерезидента , а урядку «Індивідуальний податковий номер покупця» відображається умовний ПІН «300000000000» ;

-згідно п.14 «Для операцій , що оподатковуються або звільнені від оподаткування , складаються окремі податкові накладні, тобто при одночасному постачанні одному отримувачу (покупцю) як оподаткованих товарів/послуг , так і таких , що звільнені від оподаткування , постачальник (продавець) складає окремі податкові накладні (не допускається заповнення в одній накладній одночасно графі 12 та граф 8-11) Операції , що оподатковуються за нульовою ставкою, основною ставкою або 7 відсотків , відображаються в окремих рядках ПН (не допускається заповнення одного рядка одночасно граф 8-11)».;

- згідно п.14« У разі постачання товарів /послуг , оподаткування яких передбачено ст. 195, 211 розділу V та підрозділу 2 розділу XX ПКУ за нульовою ставкою , у розділі III та графах 10,11 проставляють нуль» ;

-згідно п.15 «**До розділу I ПН вносять дані у розрізі номенклатури постачання товарів /послуг, а саме :** 1) до графі 2 –дата виникнення податкового зобов'язання у постачальника (продавця), тобто здійснення будь-якої з подій , що сталися раніше , відповідно до вимог п. 187.1 ст . 187 розділу VПКУ ; Графа 2 – заповнюються в порядку , передбаченому абзацом другим пункту 4 цього Порядку . 2) до графі 3 – номенклатура товарів/послуг постачальника (продавця) . 3) до графі 4 – код товару згідно УКТ ЗЕД ;

Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція
«Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія»
17 грудня 2021 року, м. Тернопіль

-згідно п.15 до граф 5.1 та 5.2 «одиниця виміру товару/ послуг , згідно КСПОВО на дату складання ПН №7» ;

-згідно п.15 до графі 11« база оподаткування при здійсненні експортних операцій , які підлягають оподаткуванню податком на додану вартість за нульовою ставкою(підпункт 191.1.1 пункту 195.1 ст. 195 розділу V ПКУ ;

- згідно п.15 до графі 21 « У разі здійснення коригування сум податкових зобов'язань , а також у разі виправлення помилок, допущених при складанні ПН, не пов'язаних із зміною суми компенсаційної вартості товарів/послуг , відповідно до ст.192 розділу V ПКУ постачальник (продавець) товарів/послуг складає розрахунок коригування (РК) кількісних і вартісних показників до ПН за формулою згідно з додатком 2 до ПН. ... Порядок складання РК та його реєстрації в ЄРПН аналогічний порядку , передбаченому для ПН , крім випадків , передбачених цим Порядком.

Згідно ст. 185 ПКУ об'єктом оподаткування операцій , є операції місцем , яких є операції здійснені на митній території України .

Згідно ст.186 ПКУ місце постачання товарів та послуг в п.186 3. : «місцем постачання зазначених у цьому пункті послуг вважається місце , в якому отримувач послуг зареєстрований як суб'єкт господарювання або – у разі відсутності такого місця – місце постійного чи переважного його проживання . До таких послуг належать :

в) консультаційні , інжинірингові , інженерні , юридичні , бухгалтерські , аудиторські

г) надання персоналу , у тому числі якщо персонал працює за місцем здійснення діяльності покупця.

Згідно ст. 195 ПКУ експорт товарів /послуг –оподатковується за нульовою ставкою ПДВ.

П.102.1 ст. 102 ПКУ . Контролюючий орган, крім випадків п.102.2 цієї статті , має право самостійно визначати суму грошових зобов'язань платника податків у випадках, визначається ПКУ , не пізніше закінчення 1095 дня , що настає за останнім днем граничного строку подання податкової декларації та /або граничного строку сплати грошових зобов'язань , нарахований контролюючим органом , а якщо така податкова декларація була надана пізніше , -за днем її фактичного подання .

П.114.1 ст. 114 ПКУ.Граничні строки застосування штрафних (фінансових) санкцій (штрафів) до платників податків відповідають строкам давності для нарахування податкових зобов'язань , визначених ст.102 ПКУ.

Згідно листа ГУ ДПС у Тернопільській області № 6953/6-5/19-00-04-14/27025 від 08.12.2020 : об'єктом оподаткування ПДВ є операції платників податку з постачання послуг , місце постачання яких розташоване на митній території України , відповідно до ст. 186 ПКУ . , Місцем постачання послуг , згідно п.186.3 ст. 186 V ПКУ , зокрема , інжиніринг послуг вважається місце , в якому отримувач послуг зареєстрований як суб'єкт господарювання або у разі відсутності такого місця –місце постійного чи переважного його проживання (так це правильно) .

Відповідно до пп.14.1.85 п.14.1 ст.14 II ПКУ інжиніринг –надання послуг із складання техзавдань , проектних пропозицій , проведення наукових досліджень і техніко-економічних обстежень , виконання інших робіт , розроблення технічної документації , проектування та конструкторського оцінювання об'єктів техніки і технології. Отже , перелік інжинірингових послуг обмежено переліком , визначеним пп.14.1.85 п.14.1 ст.14 II ПКУ , незалежно від наявності більш широкого визначення цього терміну іншими юридично-правовими актами , а тому з метою застосування норм р. V ПКУ до інжинірингових послуг можуть бути внесені лише :

-в галузі будівництва : надання послуг із складання техзавдань, проектних пропозицій , проведення наукових досліджень і техніко-економічних обстежень, виконання інженерно-розвідувальних робіт з будівництва об'єктів ;

**Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція
«Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія»
17 грудня 2021 року, м. Тернопіль**

-стосовно об'єктів техніки і технології: розроблення технічної документації , проектування та конструкторського опрацювання таких об'єктів ;

-під час здійснення монтажних та пусконаладжувальних робіт –надання консультацій та авторського нагляду . При цьому самі монтажні та пусконаладжувальні роботи згідно з пп.14.1.85 п.14.1 ст.14 П ПКУ під визначення терміну «інжиніринг» не підпадають .

Отже, операції з постачання платником ПДВ інжинірингових послуг, які відповідають визначенню , наданому в пп.14.1.85 п.14.1 ст.14 П ПКУ, здійснюються нерезинту , то така операція не підлягає під визначення об'єкта оподаткування , оскільки місцем постачання таких послуг вважається місце постачання їх за межами митної території України . (*питання те що немає первинної події і первинних документів немає і те що РК №17 сторнує ПН №7 не має значення ?*) .

Список використаної літератури :

1. Податковий кодекс України / уклад. І. Басова . Харків. «Фактор», 2012 р. -496с.
2. Постановою КМУ №569 від 16.10.2014 року «Деякі питання електронного адміністрування податку на додану вартість» <https://tax.gov.ua/zakonodavstvo/podatkovye-zakonodavstvo/postanovi-kabinetu-ministr/66324.html>.
3. Постанова КМУ №1246 від 29.12.2010 року «Про затвердження порядку ведення Єдиного реєстру податкових накладних» (зі змінами та доповненнями) <https://tax.gov.ua/zakonodavstvo/podatkovye-zakonodavstvo/postanovi-kabinetu-ministr/72913.html>
4. Наказу Мінфіну №957 від 22.09. 2014 року «Про затвердження форми податкової накладної та Порядку заповнення податкових накладних» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1235-14#Text>
5. Наказ Мінфіну №1307 від 31.12. 2015 року «Про затвердження форми податкової накладної та Порядку заповнення податкових накладних» <https://tax.gov.ua/zakonodavstvo/podatki-ta-zbori/zagalnoderjavni-podatki/podatok-na-dodanu-vartist/normativno-pravovi-akti/66323.html>
6. ЗІР (101.23)<https://interbuh.com.ua/ru/documents/onenews/80674>
7. Журналі 911 Бухгалтер , вересень 2017, №39 «Неправильні , «зайві» ПН у світлі «нових віянь» фіскалів» <https://i.factor.ua/ukr/journals/buh911/2017/september/issue-39/article-30621.html>
8. Журналі Бухгалтер 911 за лютий 2018/№9
9. <https://zakon.help/article/podatkovii-kredit-kasovii-metod-persha-podiya?menu=134>
10. Постанови ВС від 05.01.2021 № 804/6826/17 <http://www.visnuk.com.ua/uk/news/100023058-sudova-praktika-pomilkovo-podana-ta-zareyestrovana-podatkova-nakladna-za-operatsiyami-yaki-faktichno-zdiysneni-ne-buli-dani-pro-yaki-ne-vneseni-do-podatkovogo-obliku-ta-ne-pidverdzeni-pervinnimi-dokumentami-ne-ye-pidstavoyu-dlya-vnesennya-danikh-za-t>
11. 11. Постанові ВС від 29 липня 2020 року по справі № 2040/7658/18 адмін права № К /9901/17741/19 <http://kmp.ua/uk/documents/court-decisions/the-resolution-of-the-supreme-court-as-of-july-29-2020/>
12. В ІПК від 29.01.2018 № 313 /6/99-99-15-03-02-15/ ІПК сама ДФС коментує , як і в ЗІР (101.23).
13. ІПК від 10.08.2017 року № 1570/6/99-99-15-03-02-15 / ІПК